

Samen naar een hoger niveau.

Audit *à la Crowe*

Accountantsverslag Gemeente Asten

11 juni 2026
Eindhoven

Aanbiedingsbrief

Gemeente Asten
t.a.v. Gemeenteraad
Koningsplein 3
5721 GJ Asten

Eindhoven, 11 juni 2026

Betreft: **Accountantsverslag boekjaar 2025**

Geachte leden van de raad,

Hierbij bieden wij u het accountantsverslag aan naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2025 van de Gemeente Asten. Onze opdracht is het controleren van de jaarrekening op het aspect getrouwheid. In het kader van onze opdracht hebben wij in oktober 2025 een interim controle uitgevoerd. De bevindingen hieruit zijn reeds in een separate management letter gerapporteerd.

In april en mei hebben wij de jaareindecontrole uitgevoerd. De jaareindecontrole is gericht op het vormen van een oordeel over de jaarrekening in overeenstemming met de Nederlandse regels voor financiële verslaggeving.

Het jaarrekeningproces verliep minder soepel dan gewenst. Dit heeft verschillende oorzaken, onder andere de nasleep van de implementatie van het financiële pakket. Hierdoor ontbrak, vanwege tijdsgebrek, een kritische beoordeling van de concept jaarrekening voor de accountantscontrole.

Wij vinden aanvullend dat de gemeente de komende jaren een kwaliteitsslag moet maken op de complexere casussen (bijv. grondexploitaties, voorzieningen en bijzondere projecten) om daarmee vanuit financiën beter in control te raken. Dit voorkomt financiële correcties laat in het jaarrekening proces.

Dit accountantsverslag bevat de belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de jaareindecontrole. Waar mogelijk doen wij aanbevelingen gericht op verdere verbetering. Deze aspecten doen geen afbreuk aan ons oordeel omtrent de getrouwheid.

Wij hebben dit verslag in concept besproken met de wethouder financiën, de teamleider financiën en control, en vertegenwoordigers van het MT. Dit verslag wordt tevens toegelicht aan de leden van de commissie op 18 juni 2026.

Wij vertrouwen erop u middels onze rapportage voldoende geïnformeerd te hebben. Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij uiteraard gaarne bereid. Wij danken de medewerkers van gemeente Asten voor de plezierige en constructieve samenwerking.

Met vriendelijke groet, namens ons hele team,

M.H.J. van Heeswijk MSc RA
Extern Accountant

K.H.H. Jansen MSc
Controleleider

Inhoudsopgave

1. Samenvatting 4

2. Ons oordeel 7

3. Bevindingen jaarrekening 2025

- 1. Rechtmatigheid 10
- 2. Grondexploitaties 13
- 3. Voorziening groot onderhoud 15
- 4. Jeugdhulp en Wmo 17
- 5. Overige bevindingen 18

4. Overige aspecten 20

5. Bijlages

- 1. Tabel fouten en onzekerheden SiSa 22
- 2. Tabel fouten en onzekerheden TOZO 25

Totaal aantal pagina's: 27

1. Samenvatting – oordeel

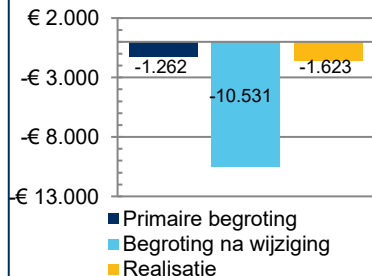
Ons oordeel

Onderwerp	Goedkeurend	Afkeurend	Anders	Toelichting
Getrouw beeld				De jaarrekening 2025 geeft een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2025 als van het vermogen per 31 december 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
Onderwerp	Geen bevindingen	Wel bevindingen	Anders	Toelichting
Rechtmatigheids-verantwoording				Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de financiële rechtmatigheid en is opgesteld in overeenstemming met de kadernota rechtmatigheid en het BBV. Het door het college gemelde bedrag aan niet-acceptabele onrechtmatigheden blijft binnen de gestelde tolerantiegrens.
WNT verantwoording				Wij hebben vastgesteld dat binnen de WNT normen is gehandeld en dat de WNT-verantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen .
SISA bijlage				Wij hebben de SiSa-bijlage zoals opgenomen in de jaarrekening gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2025. Op grond hiervan melden wij dat geen fouten en/of onzekerheden zijn geconstateerd boven de voor de SiSa geldende rapporteringstoleranties.

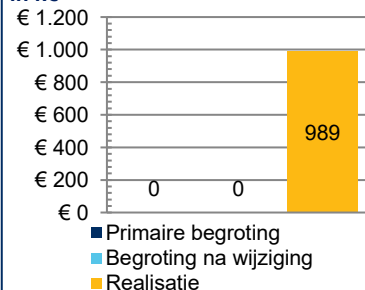
1. Samenvatting – financiële analyse

Financiële analyse 2025

Resultaat vóór mutatie reserves in k€

Resultaat na mutatie reserves in k€

De **primaire begroting** 2025 van de gemeente Asten was (na inzet van reserves) sluitend. In de **begroting na wijziging** zijn bekende wijzigingen verwerkt en zijn – op basis van een vaste systematiek - nieuwe eenmalige kredieten verwerkt als lasten, ook wanneer de uitvoering van projecten zich strekt over meerdere jaren. Dit verklaart de negatieve bijstelling naar -/- € 10,5 mln in het resultaat voor reserves. Omdat de uitgaven op eenmalige kredieten worden gedekt uit de reserves, is de begroting na mutatie reserves sluitend.

Het **gerealiseerde resultaat voor mutatie reserves** komt uit op € 1,6 mln negatief. Het eigen vermogen neemt met dit bedrag af. Omdat per saldo circa € 2,6 aan de reserves is onttrokken is het **gerealiseerde resultaat na mutaties** € 1,0 mln positief. De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging (afwijking van € 1,0 mln) betreffen:

• Voordeel gemeentefonds	€ 618.000 (financiën, control en economie)
• Realisatiestimulans	€ 406.000 (ruimtelijk domein)
• Lagere personele kosten (incl. inhuur)	€ 461.000 (bestuur en veiligheid en ruimtelijk domein)
• Voordeel opvang Oekraïners	€ 277.000 (bestuur en veiligheid)
• Lagere subsidie Dennendijkse bossen	-/- € 396.000 (ruimtelijk domein)
• Hogere dotatie voorziening wethouderspensioen	-/- € 696.000 (bestuur en veiligheid)
• Overige (per saldo) voordelen	€ 319.000 (diverse programma's)

In de resultaat analyse valt ons het volgende op:

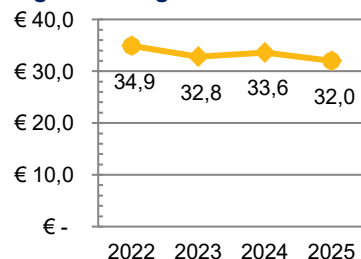
- Een groot deel van het resultaat is pas laat in het jaar bekend geworden, waardoor hier niet al eerder rekening mee is gehouden (gemeentefonds, realisatiestimulans en voorziening pensioen wethouders).
- Evenals in voorgaand jaar was een belangrijk aandeel in het positieve resultaat reeds eerder in het jaar bekend (zoals personele kosten en opvang Oekraïners). Hier wordt gedurende het jaar reeds op bijgeraamd, maar blijft uiteindelijk een voordeel over.

Met de structurele resultaten houdt de gemeente rekening in de (meerjaren-)begroting. De gemeente wordt naar verwachting vanaf 2027 geconfronteerd met structurele tekorten.

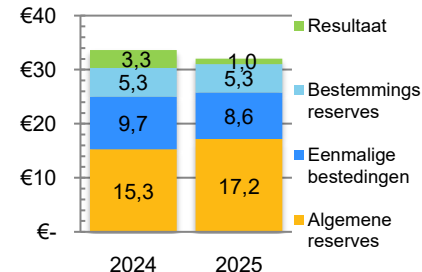
1. Samenvatting – financiële analyse

Financiële analyse 2025

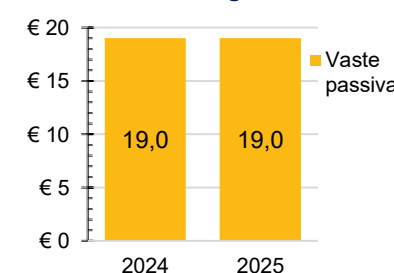
Eigen vermogen in € mln

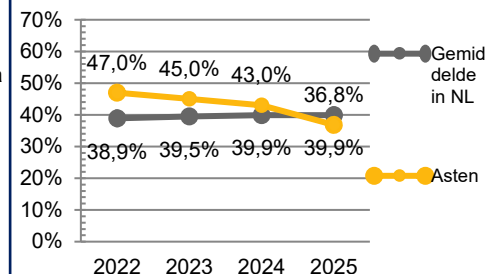
Opbouw eigen vermogen in € mln

Externe financiering in € mln

Solvabiliteit in % van balanstotaal

Het **eigen vermogen** van de gemeente neemt af en bedraagt € 32,0 mln eind 2025. Het eigen vermogen bestaat voor € 5,3 mln uit bestemmingsreserves, voor € 8,6 mln uit de reserve eenmalige bestedingen en voor € 17,2 mln uit algemene reserves. In 2025 zijn de bestemmingsreserves aangevuld, met name ter dekking van toekomstige kapitaallasten (gemeentehuis en sportpark).

De totale **externe financiering** (vast en kortlopend) blijft € 19,0 mln. De liquide middelen zijn in 2025 toegenomen van € 7,8 mln naar € 19,5 mln. Dit hangt onder andere samen met de verkopen in de grondexploitaties en een toename van de kortlopende schulden. Het restant aan liquide middelen is benodigd voor toekomstige projecten (woningbouw, binnensportlocaties, herinrichting Loverveld en schoolhuisvesting). In 2025 is nog sprake van (per saldo) rente baten. Dit slaat in komende jaren om naar een rentelast en interne toerekening aan projecten.

De **solvabiliteit** bedraagt 36,8%, daarmee ligt de solvabiliteit voor het eerst in jaren onder het landelijke gemiddelde. Dit komt grotendeels door een toename van de kortlopende schulden. Het **weerstandsvormogen** van de gemeente is berekend op € 17,4 mln en is ruim voldoende om de gekwantificeerde risico's (€ 4,2 mln) af te kunnen dekken. Ondanks dat de gemeente op dit moment een gezonde financiële positie heeft, ligt er wel een uitdaging om de begroting sluitend te krijgen.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting																									
Gehanteerde controle en rapporterings-tolerantie	Wij hebben de jaarrekeningcontrole 2025 uitgevoerd met inachtneming van de volgende toleranties, zoals opgenomen in het controleprotocol. Indien de geconstateerde fouten en onzekerheden het bedrag van de goedkeuringstolerantie niet overschrijden kan in beginsel een goedkeurende controleverklaring worden afgegeven. <table><tr><th colspan="2">Grondslag</th><th>Omvang</th><th>Tolerantie</th></tr><tr><td>Fouten & onzekerheden</td><td>2% van de werkelijke lasten exclusief dotatie reserves</td><td>€ 68.700.000</td><td>€ 1.374.000</td></tr><tr><td>Rapporteringsgrens</td><td>Controleprotocol</td><td></td><td>€ 25.000</td></tr></table>	Grondslag		Omvang	Tolerantie	Fouten & onzekerheden	2% van de werkelijke lasten exclusief dotatie reserves	€ 68.700.000	€ 1.374.000	Rapporteringsgrens	Controleprotocol		€ 25.000													
Grondslag		Omvang	Tolerantie																							
Fouten & onzekerheden	2% van de werkelijke lasten exclusief dotatie reserves	€ 68.700.000	€ 1.374.000																							
Rapporteringsgrens	Controleprotocol		€ 25.000																							
Controleverschillen	In de jaarrekening 2025 resteren onderstaande ongecorrigeerde controleverschillen en onzekerheden met betrekking tot de getrouwheid. Omdat het totaal aan controleverschillen onder de toleranties blijft, heeft dit geen effect op ons oordeel. <table><tr><th>Omschrijving</th><th>Soort afwijking</th><th>Richting</th><th>Omvang</th><th>Verwijzing</th></tr><tr><td>Volledigheid verplichtingen sociaal domein</td><td>Fout</td><td>Negatief</td><td>€ 31.000</td><td>3.4</td></tr><tr><td>Vaststellen levering zorg</td><td>Onzekerheid</td><td>-</td><td>€ 201.000</td><td>3.4</td></tr><tr><td>Geactiveerde lasten 't Kwartier</td><td>Fout</td><td>Negatief</td><td>€ 98.000</td><td></td></tr><tr><td>Totaal getrouwheidsoordeel</td><td></td><td></td><td>€ 330.000</td><td></td></tr></table> Aanvullend merken wij op dat er tijdens het controleproces diverse afwijkingen in de administratie zijn geconstateerd. Deze zijn vervolgens in goed overleg aangepast binnen de administratie en jaarrekening.	Omschrijving	Soort afwijking	Richting	Omvang	Verwijzing	Volledigheid verplichtingen sociaal domein	Fout	Negatief	€ 31.000	3.4	Vaststellen levering zorg	Onzekerheid	-	€ 201.000	3.4	Geactiveerde lasten 't Kwartier	Fout	Negatief	€ 98.000		Totaal getrouwheidsoordeel			€ 330.000	
Omschrijving	Soort afwijking	Richting	Omvang	Verwijzing																						
Volledigheid verplichtingen sociaal domein	Fout	Negatief	€ 31.000	3.4																						
Vaststellen levering zorg	Onzekerheid	-	€ 201.000	3.4																						
Geactiveerde lasten 't Kwartier	Fout	Negatief	€ 98.000																							
Totaal getrouwheidsoordeel			€ 330.000																							

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Jaarverslag verenigbaar	Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het BBV is opgesteld en, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening . De programmaverantwoording hebben wij marginaal getoetst wat zoveel betekent als het signaleren van mogelijke tegenstrijdigheden. De accountantscontrole omvat derhalve geen oordeel over de inhoudelijke juistheid en/of volledigheid van de informatieverstrekking opgenomen in de programmaverantwoording
Optimalisatie financiële verantwoording	Ten aanzien van de financiële verantwoording (begroting, bestuursrapportages en jaarrekening) merken wij in navolging van voorgaande jaren op dat deze niet altijd optimaal inzicht verschaft in de exploitatie van de gemeente vóór mutatie van reserves. De jaarrekening voldoet daarmee niet optimaal aan de verslaggevingsvoorschriften, maar is wel opgesteld conform de door de raad vastgestelde begroting.
Schattingen	De opstelling van de jaarrekening vereist dat het college oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van de baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn in het kader van onze controleopdracht op aanvaardbaarheid beoordeeld. Hierbij hebben wij geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd. In uw jaarrekening zien de schattingen met name op de waardering van de grondexploitatie (zie bevinding 3.2);
Interne beheersing	Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen significante tekortkomingen in de interne beheersing geconstateerd. In onze management letter hebben wij enkele belangrijke aandachtspunten opgenomen voor de verdere verbetering van processen. Wij hebben in bijzonder aandacht gevraagd voor de inrichting van het inkoopproces, de invulling van de control functie en de uitvoering van de verbijzonderde interne controle.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Verbonden partijen	In uw jaarrekening zijn diverse bijdragen aan verbonden partijen verwerkt. De (op basis van de financiële impact en risicoprofiel) belangrijkste verbonden partijen betreffen: • GR Senzer: bijdrage € 6,8 mln (inclusief doorbetaling BUIG-, participatie en TOZO middelen) • GR Peelgemeenten: bijdrage € 2,5 mln • Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO): bijdrage € 1,1 mln • GGD Brabant-Zuidoost: bijdrage € 0,7 mln • GR Blink: bijdrage € 0,7 mln (excl. milieustraat) Bovengenoemde bedragen zijn verwerkt op basis van de (concept) jaarcijfers 2025 zoals opgeleverd door de verbonden partij. Wij stemmen in met de huidige verwerking in de jaarrekening. In dit verband wijzen wij u op het volgende: • De kosten voor de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost gaan de komende jaren omhoog. Bovendien is daar beperkt weerstandsvermogen beschikbaar om hogere kosten en risico's op te vangen. In het weerstandsvermogen wordt reeds rekening gehouden met een risicobedrag. Wij adviseren dit goed te monitoren. • De verbonden partijen GR Peelgemeenten, Blink en GGD Brabant-Zuidoost houden zelf weerstandsvermogen aan. De risico's die zijn geïdentificeerd worden niet volledig afgedekt door het aanwezige weerstandsvermogen binnen de verbonden partij. Door de gemeente Asten is voor risico's binnen de verbonden partijen in de weerstandsparagraaf een bedrag gereserveerd.
SiSa-bijlage	De SiSa-bijlage en bijbehorende stukken dienen door uw organisatie voor 15 juli a.s. elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. De verplichte tabellen voor fouten en onzekerheden die aangeleverd moeten worden bij het CBS zijn als bijlage opgenomen achter in dit verslag.

3.1 Rechtmatigheid

Rechtmatigheid

Algemeen

Met de rechtmatigheidsverantwoording legt het college van B&W verantwoording af over drie aspecten van de financiële rechtmatigheid, met inachtneming van de landelijke kaders (bijvoorbeeld de Kadernota rechtmatigheid) en de gestelde kaders door de raad (o.a. de financiële verordening, het controleprotocol en het normenkader). Hierbij is rekening gehouden met een tolerantiegrens van 2% (zijnde € 1.374.000) en een rapporteringsgrens van € 25.000.

Onze rol

Onze rol als accountant betreft het vaststellen dat eventuele rechtmatigheidsafwijkingen juist en volledig zijn opgenomen en toegelicht, rekening houdend met bovenstaande grenzen. Wij hebben hiervoor de uitkomsten van de Verbijzonderde Interne Controle (VIC) geïnspecteerd en de ingenomen standpunten getoetst.

Criteria

Het college is van mening dat binnen de grens rechtmatig is gehandeld. Zie onderstaand de gemelde onrechtmatigheden:

Criteria	Gemelde onrechtmatigheden	Waarvan niet acceptabel	Ons oordeel
Begrotingscriterium	€ 4.070.000	€ 552.000	Akkoord, zie toelichting
Voorwaardencriterium	€ 490.000	€ 490.000	Akkoord, zie toelichting
Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium	-	-	Akkoord
Totaal rechtmatigheidsoordeel	€ 4.560.000	€ 1.042.000	

Onze controle-verklaring

Ons inziens zijn bovenstaande afwijkingen tot stand gekomen binnen de spelregels en zijn ze op getrouwe wijze weergegeven in de rechtmatigheidsverantwoording. De bijbehorende toelichtingen, in de paragraaf bedrijfsvoering, geven het gewenste inzicht. Dit hebben wij meegewogen in het afgeven van het goedkeurend oordeel bij de jaarrekening.

3.1 Rechtmatigheid (vervolg)

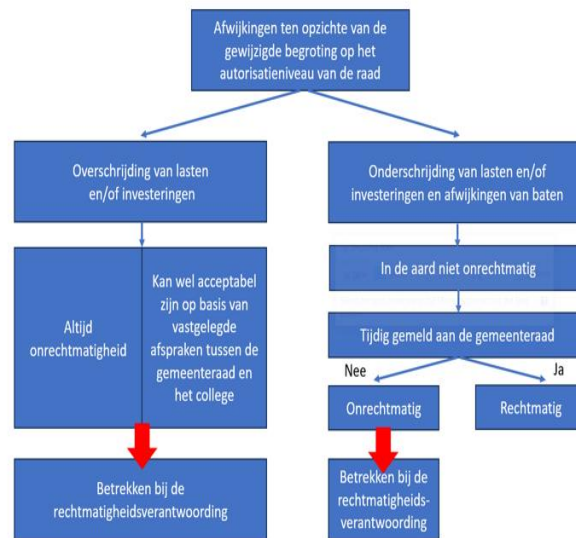
Rechtmatigheid (vervolg)

Begrotings-criterium

Voor dit criterium is aangesloten bij de Kadernota Rechtmatigheid 2025 (zie schema hiernaast) en de financiële verordening. Op basis hiervan constateert het college het volgende:

- Op het taakveld **volkshuisvesting, leefomgeving** (programma financiën) hangen de hogere lasten (€ 3.518.000) samen met de grondexploitaties. Door de compenserende baten is deze overschrijding als acceptabel aangemerkt.
- Op het taakveld **sport, cultuur en recreatie** (programma ruimtelijke domein) is sprake van een onrechtmatigheid van € 216.000 op het (subsidie)project Dennendijkse bossen. Deze overschrijding is niet acceptabel.
- Op het taakveld **bestuur en ondersteuning** (programma financiën, control en economie) zijn hogere lasten van € 301.000 door een aanslag vennootschapsbelasting. Deze overschrijding is niet acceptabel.
- Op het **krediet** 'Schoolomgeving Voordeldonk' van € 817.000 is een overschrijding ontstaan van € 35.000 welke niet acceptabel is.
- Het college heeft de onderschrijdingen van de lasten en afwijkingen van de baten in de jaarrekening gemeld. Melding van deze afwijkingen bij de jaarrekening is op basis van de afspraken **tijdig** en daarmee rechtmatig.

Wij stemmen in met bovenstaande. Los daarvan vinden wij dat scherper budgetbeheer een aandachtspunt is voor de gemeente.

3.1 Rechtmatigheid (vervolg)

Rechtmatigheid (vervolg)

Voorwaarden- criterium

Ten aanzien van dit criterium zien de risico's vooral toe op naleving van de aanbestedingswetgeving. Door de organisatie is een uitgebreide inkoopanalyse opgesteld waarbij is getoetst of is voldaan aan de aanbestedingswetgeving. Hieruit volgt een onrechtmatigheid ter grootte van € 490.000 welke toeziet op twee inkoopdossiers. Wij zijn het eens met de getrokken conclusies en de opgenomen toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering. Wij merken verder vanuit deze inkoopanalyse de volgende zaken op:

- In 2025 is de overeenkomst voor de applicatie burgerzaken (opnieuw) afgesloten zonder een nieuwe aanbestedingsprocedure te volgen. De overeenkomst is voor vier jaar aangegaan en de lasten voor deze contractperiode (exclusief verlengingsopties) bedragen € 4 16.000. Deze lasten zijn in 2025 geheel als onrechtmatigheid aangemerkt.
- De inhuur van een projectleider en werkvoorbereider voor de voorbereiding van civieltechnische werkzaamheden heeft de Europese aanbestedingsgrens overschreden. Dit heeft geleid tot een onrechtmatigheid van € 74.000, naar verwachting loopt deze opdracht in 2026 af.

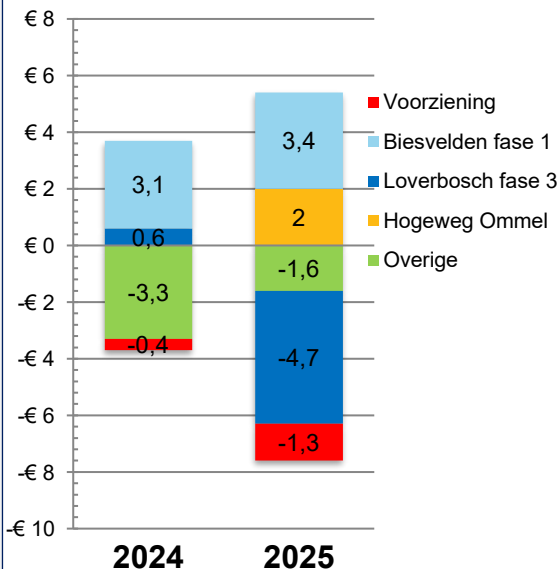
3.2 Grondexploitaties

Grondexploitaties

Grond
exploitatie

Bevinding

Geïnvesteed vermogen in € mln

Het **netto geïnvesteed vermogen** in de grondexploitaties bedraagt ultimo 2025: -/- € 2,2 mln (2024: -/- € 0,1 mln). Op hoofdlijnen hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

- Verkopen -/- € 6,3 mln (Loverbosch fase 3 & Heusden-Oost fase 3)
- Directe en indirecte kosten + € 4,0 mln (diverse projecten)
- (Tussentijds) genomen winst + € 1,0 mln (m.n. Heusden Oost fase 1 en 3)

In 2025 is het project Heusden Oost fase 1 afgesloten met een restantresultaat van € 311.000. In 2025 is de grondexploitatie 'Hogeweg Ommel' geopend, hierop wordt een verlies verwacht en is derhalve een voorziening gevormd van € 1,1 mln. Het **risicoprofiel** van de grondexploitaties is hiermee gestegen.

De **risico's** van het grondbedrijf zijn bepaald op € 2,9 mln op basis van een vaste methodiek. De risico's zitten vooral op Biesvelden fase 1 (€ 1,4 mln) en Hogeweg Ommel (€ 1,0 mln). Deze zijn beiden nog in de voorbereidende fase. De risico's hangen samen met eventuele kostenstijgingen, nog te realiseren grondopbrengsten en de timing van verkoop (geschatte looptijd t/m 2031 en 2033). Wij hebben geadviseerd dit nauwkeurig te blijven monitoren. Bij beide grondexploitaties is al sprake van een verliesvoorziening (totaal € 1,3 mln), waardoor tegenvallers niet kunnen worden opgevangen binnen het resultaat.

De omvang van de **reserve grondbedrijf** voor dekking van tegenvallers bedraagt eind 2025 € 2,9 mln.

3.2 Grondexploitaties (vervolg)

Grondexploitaties	
	Bevinding
Loverbosch fase 3	Het totaal geïnvesteerde vermogen in Loverbosch fase 3 bedraagt ultimo 2025 -/- € 4.740.000 (2024: € 575.000) en is verder afgenomen door de verkopen ter hoogte van € 5,7 mln. De verwachte eindwaarde op dit project is negatief bijgesteld naar een winst van € 500.000 (2024: € 529.000). Het project is (gemeten naar opbrengsten en kosten) voor circa 1/2 gerealiseerd. Het risico op dit project is door de gemeente ingeschat op € 102.000.
Biesvelden fase 1	Het totaal geïnvesteerd vermogen in Biesvelden fase 1 bedraagt ultimo 2025 € 3,4 mln (2024: € 3,1 mln). De verwachte eindwaarde op dit project is positief bijgesteld van € 395.000 verlies naar € 175.000 verlies. Voor de omvang van dit verlies is een verliesvoorziening gevormd. De positieve bijstelling wordt per saldo met name veroorzaakt door hogere toekomstige opbrengsten uit grondverkopen en algehele kostenstijgingen. Aangezien dit project nog in de opstartfase zit is dit een risicovol project (voor zowel de kosten- als opbrengstenkant). Wij adviseren dit project goed te monitoren.
Afsluiten projecten	De projecten Loverbosch fase 1 en Florapark zitten in een afrondende fase. Op deze projecten worden enkel nog beperkte kosten verwacht. Wij adviseren – mede vanwege de administratieve eenvoud – deze projecten af te sluiten. Voor het restant van de nog te verwachte kosten mag op basis van de verslaggevingsregels een voorziening voor nakomende kosten worden gevormd.
VPB	Het grondbedrijf van de gemeente Asten wordt in fiscale zin aangemerkt als een ondernemersactiviteit en is daarmee vennootschapsbelastingplichtig. In 2025 heeft de gemeente een vennootschapsbelastinglast van € 1,1 mln verantwoord, waarvan € 550.000 betrekking heeft op de voorlopige berekening over boekjaar 2025 en € 578.000 op de aangifte over boekjaar 2024. De aangifte over 2025 dient nog te worden opgesteld en ingediend.
Proces	Ten slotte merken wij op dat de gemeente Asten nog niet optimaal in control is ten aanzien van de grondexploitaties. De gemeente is momenteel bezig met de inrichting van een nieuwe module voor grondexploitaties binnen het financiële pakket. Wij adviseren om hierbij tevens de VIC te betrekken.

3.3 Voorzieningen groot onderhoud

Voorzieningen groot onderhoud

Voorzieningen groot onderhoud	Bevinding																								
	De gemeente Asten heeft ter financiering van toekomstig onderhoud aan haar investeringen (gebouwen, wegen etc.) equalisatievoorzieningen gevormd. Een voorziening moet, in tegenstelling tot een bestemmingsreserve, volledig zijn. In het kader van onze jaarrekeningcontrole besteden wij nadrukkelijk aandacht aan de volgende vragen: 1. Zijn de jaarlijkse stortingen in de voorzieningen in overeenstemming met de begroting en gebaseerd op een onderhoudsplaning? 2. Zijn de onttrekkingen aan de voorziening in lijn met het doel van de voorziening? 3. Ligt het eindsaldo van de voorziening in lijn met het onderhoudsplan?																								
	De standen van de diverse onderhoudsvoorzieningen ultimo 2025 ten opzichte van het plan zijn als volgt:																								
	<table><tr><th></th><th>Plan</th><th>Storting 2025</th><th>Stand 31-12-2025 (plan)</th><th>Stand 31-12-2025 (realiteit)</th><th>Verschil</th></tr><tr><td>1. Onderhoud wegen</td><td>2024-2028</td><td>€ 1.353.000</td><td>€ 2.900.000</td><td>€ 2.995.000</td><td>€ 95.000</td></tr><tr><td>2. Onderhoud gebouwen</td><td>2022-2071</td><td>€ 867.000</td><td>€ 2.338.000</td><td>€ 3.506.000</td><td>€ 1.168.000</td></tr><tr><td>3. Riolering</td><td>2021-2025</td><td>€ 1.124.000</td><td>€ 3.579.000</td><td>€ 4.952.000</td><td>€ 1.373.000</td></tr></table>		Plan	Storting 2025	Stand 31-12-2025 (plan)	Stand 31-12-2025 (realiteit)	Verschil	1. Onderhoud wegen	2024-2028	€ 1.353.000	€ 2.900.000	€ 2.995.000	€ 95.000	2. Onderhoud gebouwen	2022-2071	€ 867.000	€ 2.338.000	€ 3.506.000	€ 1.168.000	3. Riolering	2021-2025	€ 1.124.000	€ 3.579.000	€ 4.952.000	€ 1.373.000
		Plan	Storting 2025	Stand 31-12-2025 (plan)	Stand 31-12-2025 (realiteit)	Verschil																			
1. Onderhoud wegen	2024-2028	€ 1.353.000	€ 2.900.000	€ 2.995.000	€ 95.000																				
2. Onderhoud gebouwen	2022-2071	€ 867.000	€ 2.338.000	€ 3.506.000	€ 1.168.000																				
3. Riolering	2021-2025	€ 1.124.000	€ 3.579.000	€ 4.952.000	€ 1.373.000																				
Onderhoud wegen	1. Het beheerplan van de voorziening wegen is in 2023 geactualiseerd voor de periode 2024-2028. Op basis van dit plan is de dotatie van € 1.353.000 bepaald. Hiermee is de voorziening tot en met einde looptijd toereikend en loopt deze in geen enkel jaar negatief, rekening houdend met de achterstanden in het onderhoud. Op basis hiervan stemmen wij in met de waardering.																								

3.3 Voorzieningen groot onderhoud (vervolg)

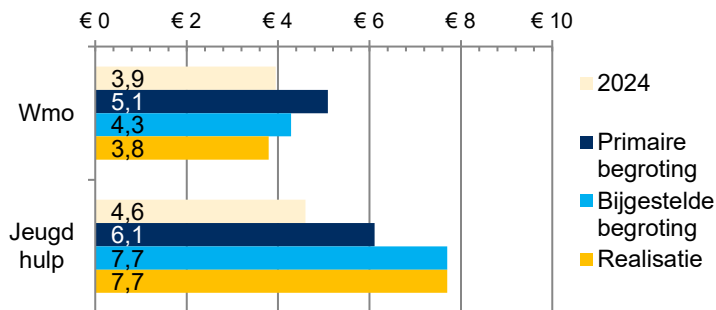
Voorzieningen groot onderhoud

	Bevinding
Onderhoud gebouwen	2. Ten aanzien van de voorziening gebouwen loopt de werkelijkheid niet in lijn met de planning. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door uitgesteld onderhoud van sportcomplex de Schop (ca. € 530.000 en het gemeentehuis (ca. € 265.000). Het uitvoeren van onderhoud aan gebouwen ligt al enkele jaren achter op de planning. Hierbij merken wij op dat er nieuwbouw- en verduurzamingsplannen zijn voor respectievelijk de binnensportlocaties en de bestuursvleugel van het gemeentehuis waardoor gepland onderhoud niet uitgevoerd is. Wij adviseren de uitvoering van het onderhoud actief te monitoren en waar nodig de plannen te actualiseren.
Onderhoud riolering	3. In december 2024 is het kostendekkingsplan geactualiseerd, met name ter onderbouwing van toekomstige vervangingsinvesteringen. Wij merken op dat de omvang van de voorziening riolering hoger is dan het plan, met name doordat vervangingsinvesteringen de afgelopen jaar zijn achtergebleven. In 2025 zijn vervangingsinvesteringen gedaan op de drukriolering en een aantal projecten waaronder Wolfsberg en Elfenbank. Deze zijn uit de voorziening onttrokken (totaal circa € 1,0 mln). Er resteert nog steeds een substantiële investeringsopgave voor de komende jaren. Voor een optimale financiële beheersing van uitgaven aan groot onderhoud is het van belang dat het GRP (met daarin investeringen en onderhoud) realistisch is en dat de werkelijke uitgaven ten laste van de voorziening hiermee in de pas lopen. Daarnaast is de analyse van werkelijk onderhoud versus planning belangrijk. Het tarief rioolheffing is immers mede gebaseerd op een geschat bedrag voor toekomstige investeringen.

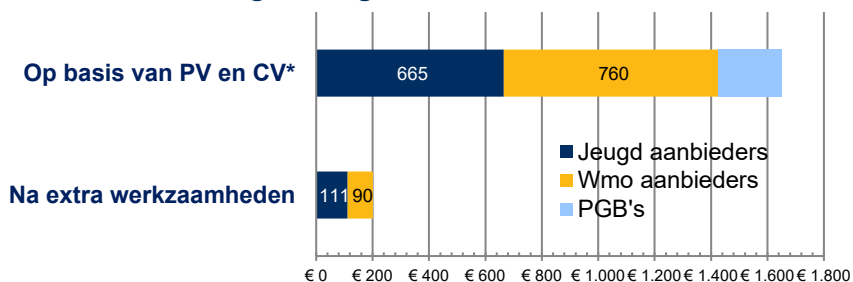
3.4 Jeugdhulp en Wmo

Financiële analyse 2025

Lasten Jeugdhulp en Wmo in € mln

Onzekerheid zorglevering in €K

* Productieverantwoordingen en controleverklaringen

De lasten in het sociaal domein bestaan voor een belangrijk deel uit Jeugdhulp en Wmo. De lasten voor Wmo zijn lager dan voorgaand jaar en de bijgestelde begroting, dit wordt met name veroorzaakt door een gewijzigde financieringssysteem van begeleiding en het invoeren van preventieve maatregelen. De lasten voor Jeugdhulp stijgen fors ten opzichte van voorgaand jaar maar liggen in lijn met de bijgestelde begroting. De stijging ziet toe op bijna alle onderdelen maar wordt voornamelijk veroorzaakt door een klein aantal cliënten met enorm hoge kosten (ca. 39% van de kosten is voor 10 cliënten).

Voor de volledigheid van de verantwoording van de lasten in de jaarrekening is de gemeente afhankelijk van de GR Peelgemeenten (hierna GRP). De GRP heeft hiertoe in april en mei 2026 een afstemming gemaakt tussen de opgeleverde productieverantwoordingen door zorgaanbieders en de eigen zorg-administratie. Op basis van de definitieve rapportage zouden de zorgkosten hoger uitvallen met € 31.000. Dit is niet meer financieel verwerkt.

Om te kunnen concluderen dat de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk is geleverd, voert de GRP aanvullende werkzaamheden uit zoals clientonderzoeken. De verantwoording door de GRP en de uitkomsten van de accountantswerkzaamheden die aldaar plaatsvinden zijn door ons geïnspecteerd. Op basis daarvan resteert een bedrag van € 201.000 als onzekerheid.

3.5 Overige bevindingen

Overige bevindingen	
Wethouders pensioen	De gemeente is zelf verantwoordelijk voor het aanhouden van een toereikend voorziening inzake de pensioenaanspraken van (oud)wethouders. Per 1 januari 2028 dient deze voorziening overgedragen te worden aan het ABP. De commissie BBV heeft uitgesproken dat gemeenten reeds binnen hun jaarrekening 2025 rekening moeten houden met de hogere overdrachtswaarde die bij deze overgang hoort. Asten heeft hiertoe een actuariële berekening laten uitvoeren door een externe partij, rekening houdend met de ABP grondslagen. Ultimo 2025 bedraagt deze voorziening € 3,6 mln ten opzichte van € 3,1 mln per 31 december 2024. De stijging is onder andere een gevolg van het voldoen aan de dekkingsgraad binnen het ABP. De gemeente heeft met deze verhoging een voorzichtige benadering gehanteerd. Wij hebben de berekeningsmethodiek gecontroleerd en stemmen in met de waardering zoals opgenomen in de jaarrekening.
SiSa uitkeringen en balansposities	Uw gemeente ontvangt in toenemende mate specifieke uitkeringen van het Rijk (de zogenoemde SiSa regelingen) en andere subsidies, bijvoorbeeld van de provincie. De complexiteit van deze regelingen is de afgelopen jaren toegenomen. Bovendien heeft de gemeente te maken met veel verschillende budgethouders / projectleiders, wat het financiële beheer in sommige gevallen bemoeilijkt. Vanuit onze controle merken we op dat de totale positie nog te besteden subsidiegelden toeneemt van € 5,2 mln eind 2024 naar € 7,6 mln eind 2025. Op totaalniveau is deze positie vrij van materiële fouten. Binnen de diverse regelingen kan de beheersing van risico's en het verantwoordingsproces nog scherper.
Fonds kwaliteitsverbetering buiten gebied	Specifiek ziet € 2,4 mln toe op de het Fonds Kwaliteitsverbetering buitengebied, wij merken op dat deze post reeds jaren op de balans staat en in omvang toe blijft nemen. Wij adviseren de bestedingen en de voorwaarden hierop goed te blijven monitoren.
Realisatie-stimulans	Onder de vorderingen is een bedrag opgenomen van € 406.000 opgenomen die betrekking heeft op SiSa regeling Realisatiestimulans. Dit betreft een nieuwe specifieke uitkering waarbij de gemeente een vergoeding van € 7.000 ontvangt per betaalbare woning waarvan de bouw is gestart in 2025. Dit geldt voor alle woningbouwprojecten, ook wanneer de gemeente geen eigenaar is. De gemeente hoeft geen specifieke kosten te verantwoorden en de middelen staan vrij ter beschikking. In lijn met de verslaggevingsregels zijn de baten verwerkt in 2025. Deze regeling loopt overigens door in 2026 en vereist een nauwkeurige registratie van de datum start bouw in de BAG.

3.5 Overige bevindingen

Overige bevindingen

MFA 't Kwartier	De multifunctionele accommodatie 't Kwartier is reeds in 2024 in gebruik genomen, ten aanzien van dit projecten speelt nog het volgende: • Een bedrag ter hoogte van € 870.000 is opgenomen op de balans als nog te ontvangen bedragen voor de financiering van de inventaris, in 2026 is hiertoe een 40-jarige leningsovereenkomst afgesloten. • Er loopt al langere tijd een geschil over de realisatie van het groene dak. De uitkomst hiervan is nog niet bekend. Naar aanleiding van de uitkomst hiervan dienen de opgenomen financiële posities mogelijk te worden herzien. • De gemeente heeft ultimo 2025 een vordering op de exploitatiestichting van MFA 't Kwartier (Stichting Huis van Asten) ter hoogte van € 942.000 welke toeziet op de huur en energiekosten van het gebouw. Deze vordering loopt op door betalingsachterstanden welke zijn ontstaan als gevolg van exploitatietekorten bij de stichting. Wij hebben begrepen dat de gemeente in gesprek is met de Stichting over het oplossen van deze betalingsachterstanden, inmiddels is de vordering gedurende 2026 met € 512.000 afgenomen.
Belasting-vorderingen	Binnen de gemeente Asten loopt al enkele jaren een juridische procedure omtrent de opgelegde aanslagen toeristenbelasting. In het kader van de verantwoording in de jaarrekening maakt de gemeente gebruik van de verantwoording van de BSOB en de daarbij horende controleverklaring van de externe accountant. In het kader van de jaarrekening over 2025 melden wij hierover het volgende: • De situatie over oude jaren (2014 tot en met 2023) is bijzonder complex, onder andere vanwege de tussentijdse overdracht aan BSOB, de verscheidenheid aan betrokken partijen, gedane aannames inzake het aantal overnachtingen en lopende bezwaarprocedures. • In 2023 is een afboeking verwerkt over deze oude jaren (€ 1,5 mln). • In 2025 is met één van de betrokken partijen een schikking getroffen, dit heeft geresulteerd in een te vorderen bedrag van € 285.000 welke in 2025 reeds ontvangen is. • Voor de procedure met de andere partij is in de jaarrekening rekening gehouden met een risicobedrag van € 334.000. Dit bedrag is gebaseerd op een inschatting van 50% van het totale risicobedrag. Na balansdatum is de beroepsprocedure door de tegenpartij ingetrokken. Hiermee is duidelijkheid gekomen over de financiële afwikkeling t/m 2022. Dit leidt tot een financieel voordeel voor de gemeente in 2026. De aanslagen over 2023 zijn nog niet definitief afgewikkeld maar leiden naar verwachting niet tot een materiële afwijking. Gezien deze ontwikkelingen stemmen wij in met de verwerkingswijze ultimo 2025.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Geen sprake van beperkingen in de reikwijdte van onze controle	Er zijn geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle opgetreden. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers van de gemeente de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
Fraude	De verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude – waaronder corruptie – ligt primair bij het college. Onze rol als accountant is om vast te stellen dat de jaarrekening vrij is van materiële afwijkingen door fouten of fraude. Bij fraude is het risico dat een afwijking niet ontdekt wordt groter dan bij fouten, omdat fraude vaak samen gaat met activiteiten om de fraude te verhullen. Onze werkzaamheden ten aanzien van fraude bestaan onder andere uit: • Alertheid op fraudesignalen gedurende de controle; • Evalueren en bespreken van mogelijkheden tot fraude en fraudesignalen met het management en college; • Het uitvoeren van een analyse op handmatige journaalposten, onder andere om ingrijpen van het bestuur in de interne beheersing te kunnen identificeren; • Het uitvoeren van controlewerkzaamheden op schattingsposten, onder andere om oneigenlijke beïnvloeding door het management en college te kunnen identificeren; • Het beoordelen van rechten in de financiële administratie en de bankapplicatie alsmede het uitvoeren van een bankanalyse, met als doel om fouten en fraude in de uitgaande betalingen te kunnen identificeren. • Het uitvoeren van controlewerkzaamheden op de aanwezigheid van indicaties van ambtelijke corruptie binnen het inkoopproces. Er zijn gedurende 2025 door ons geen materiële fraudegevallen geconstateerd en er zijn ons eveneens geen vermoedens van fraude bekend. Daarnaast heeft het college aan ons geen melding gemaakt van geconstateerde fraudegevallen of andere fraudesignalen. Wij hebben in de management letter overigens geadviseerd om een fraudebeleid op te stellen.
Claims en juridische procedures	Er zijn geen andere belangrijke (dreigende en niet gewaardeerde) claims en/of juridische procedures met een mogelijke materiële impact op de cijfers per ultimo 2025 behoudens hetgeen reeds vermeld is m.b.t. de belastingvorderingen.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Gebeurtenissen na balansdatum	Er zijn geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum anders dan hetgeen opgenomen in de niet uit de balans blijkende verplichtingen.
Geautomatiseerde gegevensverwerking	Wij hebben vanuit onze controle op de jaarrekening geen belangrijke bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.
Onafhankelijkheid	Wij zijn onafhankelijk van uw gemeente en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels (Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO)) ten aanzien van de onafhankelijkheid.

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
B2	Specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	-	0	n.v.t.
C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	-	0	n.v.t.
C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	-	0	n.v.t.
D8	Specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	-	0	n.v.t.
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	-	0	n.v.t.
D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen			
E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	-	0	n.v.t.
E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	-	0	n.v.t.
E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	-	0	n.v.t.
E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)	-	0	n.v.t.
E111	Regeling stimulering schoon en emissieloos bouwen voor medeoverheden	-	0	n.v.t.
E115	Tijdelijke regeling specifieke uitkering duurzame en circulaire infrastructuur	-	0	n.v.t.
E120	Regeling specifieke uitkering stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025 – 2030	-	0	n.v.t.
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025	-	0	n.v.t.
G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2024	-	0	n.v.t.

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2025	-	0	n.v.t.
G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2024	-	0	n.v.t.
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2025	Zie bijlage 2		
G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _totaal 2024	Zie bijlage 2		
G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2025	-	0	n.v.t.
G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025	-	0	n.v.t.
G12A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_totalen 2024	-	0	n.v.t.
G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2025	-	0	n.v.t.
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025	-	0	n.v.t.
H30	Specifieke uitkering verstrekking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	-	0	n.v.t.
J6B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet ondersteuning woningbouw (derde tranche)	-	0	n.v.t.
J17	Realisatiestimulans	-	0	n.v.t.
J55	Aanpak energiearmoede	-	0	n.v.t.
J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	-	0	n.v.t.
J209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	-	0	n.v.t.

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	-	0	n.v.t.
L16B	Eenmalige specifieke uitkering Provinciaal Uitvoeringsprogramma Natuur	-	0	n.v.t.
M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	-	0	n.v.t.
Strekking controleverklaring				
Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):		Goedkeurend		
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:		Goedkeurend		

5. Bijlage 2 – Tabel fouten en onzekerheden TOZO

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 2	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 3	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 4	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 5	-	0	n.v.t.
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T	-	0	n.v.t.
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen in jaar T	-	0	n.v.t.

5. Bijlage 2 – Tabel fouten en onzekerheden TOZO

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
G4A	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen_totaal 2024	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen_totaal 2024	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 2_totaal 2024	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 3_totaal 2024	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 4_totaal 2024	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 5_totaal 2024	-	0	n.v.t.
G4A	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar 2024	-	0	n.v.t.
G4A	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen in jaar 2024	-	0	n.v.t.

Smart decisions. Lasting value.